

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Marie Součkové a JUDr. Milady Haplové v právní věci žalobce: **E. M.**, zastoupeného Mgr. Marcelou Valtrovou, advokátkou se sídlem Černošice, Školní 1238, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce ze dne 17. 8. 2004 proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 5 Az 211/2003 – 25 ze dne 19. 5. 2004,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 5 Az 211/2003 – 25 ze dne 19. 5. 2004 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví citovaný rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-5408/VL-10-P11-2001 ze dne 13. 11. 2003. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovateli k jeho žádosti udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a bylo rozhodnuto, že se na něho nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Městský soud v Praze se ztotožnil se závěrem žalovaného, že žádné ze stěžovatelem tvrzených důvodů žádosti o azyl nejsou z hlediska azylového řízení relevantní. Soud rovněž neshledal důvodnou námitku stěžovatele, že v řízení před správním orgánem byl nedostatečně zjištěn skutečný stav věci a neúplně provedeno dokazování. Podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí byly kromě výpovědi stěžovatele také listinné důkazy, konkrétně zpráva Ministerstva vnitra Velké Británie o dodržování lidských práv v Ruské federaci v roce 2002 a informace z databáze ČTK. Z rozhodnutí správního orgánu je přitom podle soudu zřejmé, že obsah těchto zpráv, resp. informací hodnotil žalovaný ve vzájemné souvislosti s tvrzením

stěžovatele, že mezi jednotlivými důkazy a zjištěným skutkovým stavem věci není logický rozpor. Co se týče žalobou namítané vady správního rozhodnutí, spočívající v chybějícím podpisu oprávněné osoby, uzavírá Městský soud v Praze, že se jedná pouze o formální pochybení žalovaného a nelze je hodnotit jako vadu řízení, v jejímž v důsledku bylo rozhodnutí správního orgánu nezákonné, resp. neplatné.

V kasační stížnosti napadá stěžovatel rozsudek Městského soudu v Praze z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel namítá, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, když z citované zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie, blíže nespécifikované, uvádí pouze úvodní ustanovení Ústavy Ruské federace a skutečnosti významné pro rozhodnutí, které by vyplývaly ze Zprávy Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci za rok 2002 či z informací obsažených v databázi ČTK, nejsou v odůvodnění správního orgánu uvedeny vůbec. Popisuje pouze skutečnosti zjištěné z výpovědi stěžovatele, nikoli už z ostatních listinných důkazů, stejně tak chybí úvahy, kterými se žalovaný řídil při hodnocení důkazů. Rozhodnutí správního orgánu proto považuje stěžovatel za nepřezkoumatelné a v důsledku toho za nezákonné; závěry soudu, že z rozhodnutí správního orgánu je zřejmé, že obsah uvedených zpráv, resp. informací hodnotil žalovaný ve vzájemné souvislosti s tvrzením stěžovatele a že z odůvodnění napadeného rozhodnutí seznal, které skutečnosti byly jeho podkladem a jakými úvahami byl správní orgán veden při hodnocení důkazů, pak za nepodložené. Nedostatečně se jak správní orgán, tak soud vypořádaly s tvrzenou diskriminací stěžovatele z důvodů národnostních. Za zcela nedostatečný pak stěžovatel považuje způsob, kterým soud posoudil námitku absence podpisu oprávněné osoby na správním rozhodnutí. Stěžovatel má za to, že uvedenou vadu nelze považovat za pouhé formální pochybení správního orgánu. Poukazuje přitom na ust. § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení, (správní řád) v platném znění (dále jen „správní řád“). Napadené rozhodnutí postrádá zákonem výslovně předepsanou náležitost, což dohromady s výše namítanými vadami svědčí o natolik závažném porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tyto důvodně vytýkané vady měl soud rozhodnutí správního orgánu zrušit.

Správní orgán ve svém vyjádření ze dne 24. 11. 2004 popírá oprávněnost námitek v kasační stížnosti vznesených. Má za to, že jak rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozhodnutí Městského soudu v Praze byla vydána v souladu s právními předpisy. K námitkám stěžovatele týkajícím se použitých zpráv sděluje, že při svém rozhodování vycházel ze zpráv MZV USA o situaci v oblasti dodržování lidských práv v Rusku za roky 2000, 2001, zprávy MZV USA o svobodě vyznání v Rusku ze dne 5. 9. 2000, z aktuální verze Databanky ČTK Rusko, informace MV VB o zemi Rusko, aktuální verze zprávy Norského výboru pro uprchlíky – Ruská federace, Informací společnosti Člověk v tísni a Informací MZV ČR. Stěžovatel měl možnost seznámit se s obsahem těchto zpráv, vyjádřit se k nim či ke způsobu jejich získání, popř. navrhnout jejich doplnění. Těchto svých práv nevyužil. Co se týče námítky absence podpisu ředitele OAMP PhDr. H., odkazuje správní orgán na rozsudek Nejvyššího správního soudu 2 Azs 64/2003 ze dne 29. 1. 2004.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žádost o udělení azylu byla stěžovatelem podána dne 9. 6. 2001. Pohovor k žádosti o udělení azylu na území České republiky byl proveden dne 5. 3. 2003, na žádost stěžovatele v ruském jazyce za přítomnosti tlumočnicka. Stěžovatel opustil Ruskou federaci dne 19. 11. 2000 poté, co zde měl dlouhodobé problémy s příslušníky mafie. Podnikal v Rusku v obchodní činnosti a byl úspěšný. Od roku

1997 však začaly problémy v důsledku vydírání, krádeží a následného loupežného přepadení v roce 1999 mafií. Policie nebyla ochotna nic šetřit a odkázala ho na vyšší orgány. Po vyžádané intervenci ministerstva vnitra bylo řízení ve věci znovu obnoveno a při tomto řízení došlo ze strany vyslychajícího policisty k fyzickému útoku na stěžovatele. Po sepsání stížnosti do Moskvy se rodina stěžovatele stala terčem výhružných telefonátů, vyzývajících ji, aby se odstěhovala. Stěžovatel a členové rodiny byli neustále sledováni, šlo o záměrný psychický nátlak na ně. Stěžovatel byl nakonec přesvědčen manželkou, aby odcestovali. V době podání žádosti o azyl měl platné vízum, o jeho prodloužení nežádal, protože nechtěl jet zpět do Ruska. Ve správním spise jsou založeny následující dokumenty: Zpráva MV Velké Británie – hodnocení země Ruská federace z října 2002 a základní politické údaje z Infobanky ČTK ze dne 5. 9. 2003.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu důvodů uvedených v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Primárně se přitom zabýval namítanou vadou správního rozhodnutí spočívající v absenci podpisu oprávněné osoby, tedy otázkou, zda lze napadené rozhodnutí vůbec považovat za autentický projev vůle správního orgánu, resp. nejde-li o rozhodnutí nicotné. Z vyhotovení rozhodnutí doručeného stěžovateli, založeného v soudním spisu, Nejvyšší správní soud zjistil, že je opatřeno otiskem razítka a uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby, avšak bez jejího podpisu. Rozhodnutí je podepsáno nečitelně pouze v rubrice za správnost. Která osoba připojila svůj podpis v rubrice za správnost a zda je tato osoba oprávněna za ředitele OAMP MV ČR PhDr. T. H. podepisovat správní rozhodnutí, nelze z tohoto vyhotovení zjistit. Ze správního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že touž vadou trpí rovněž vyhotovení rozhodnutí zde založené. Na dodatečně doplněné kopii rozhodnutí správního orgánu je pak místo podpisu oprávněné osoby v zastoupení jiný nečitelný podpis blíže nespécifikované osoby. Z uvedeného pak vyplývá, že v daném případě skutečně chybí jedna z náležitostí uvedených v ust. § 47 odst. 5 správního řádu, které požaduje, aby byl v písemném vyhotovení rozhodnutí uveden také orgán, který rozhodnutí vydal, přičemž toto rozhodnutí musí být opatřeno úředním razítkem a podepsáno s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby. Argumentace správního orgánu odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 64/2003 ze dne 29. 1. 2004 nemůže obstát. V předmětné věci bylo sice stěžovatelce rovněž doručeno rozhodnutí správního orgánu, na němž chyběl podpis oprávněné osoby, vyhotovení předmětného rozhodnutí založené do správního spisu však bylo bezvadné. Bylo tedy zřejmé, že ve věci rozhodla oprávněná osoba a předmětné pochybení správního orgánu pak bylo možno klasifikovat „pouze“ jako vadu, která sama o sobě není natolik intenzivní, aby založila přímo nicotnost správního rozhodnutí. V projednávané věci ovšem trpí uvedenou vadou jak rozhodnutí doručené stěžovateli, tak i vyhotovení založené ve správním spisu. Reálně zde vyvstává pochybnost, zda je napadené správní rozhodnutí podepsáno oprávněnou osobou a zda je tento akt ve svém důsledku skutečně projevem vůle správního orgánu směřujícím k úpravě právního postavení stěžovatele.

Dříve, než bude možno učinit si úsudek o případné nicotnosti napadeného správního rozhodnutí, je třeba uvedenou otázku došetřit. Pokud je ve správním spise založeno vyhotovení rozhodnutí, které je opatřeno kulatým úředním razítkem, je na něm uvedeno jméno a funkce oprávněné osoby a u tohoto jména podpis jiné osoby se zkratkou vz., a městský soud nezkoumal, o jakou osobu se jedná a zda byla oprávněna rozhodnutí podepsat, ač tak učinit měl, jde o vadný postup soudu naplňující důvod kasační stížnosti dle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť jde o vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Co se týče dalšího důvodu kasační stížnosti, a to že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech (§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.), má Nejvyšší správní soud za to, že zprávy, resp. jejich části, které tvoří součást správního spisu, nejsou ve vztahu k předmětné věci zcela relevantní. Jeví se také důvodným tvrzení stěžovatele, že se tyto zprávy žádným způsobem nepromítly do skutkových zjištění správním orgánem učiněných ani do správním orgánem provedeného hodnocení důkazů. Není zřejmé, z čeho Městský soud v Praze v odůvodnění svého rozhodnutí dovodil, že k zohlednění listinných důkazů správním orgánem skutečně došlo. Bez povšimnutí nelze ponechat poněkud matoucí vyjádření žalovaného, že stěžovatel nevyužil svého práva seznámit se s podklady správního rozhodnutí a k jejich obsahu se vyjádřit, když Nejvyšší správní soud v této souvislosti zjistil, že o listinných důkazech citovaných ve vyjádření správního orgánu ke kasační stížnosti, ze kterých měl tento orgán při svém rozhodování údajně vycházet, není v napadeném správním rozhodnutí sebemenší zmínky. I v případě, že by Městský soud v Praze dospěl v dalším řízení k závěru, že rozhodnutí správního orgánu není nicotné, bude třeba zabývat se otázkou, zda není na místě zrušit napadené rozhodnutí a vrátit věc k dalšímu řízení před správním orgánem z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci.

S ohledem na to, že Nejvyšší správní soud zjistil naplnění důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spočívajícího v absenci podpisu oprávněné osoby na rozhodnutí žalovaného, zrušil dle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížností napadený rozsudek Městského soudu v Praze a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm Městský soud v Praze nejprve došetří, kterým osobám patří nečitelné podpisy uvedené na vyhotoveních správního rozhodnutí založených ve spise a zda jsou tyto osoby pracovníky žalovaného, kteří jsou dle organizačního řádu či jiné vnitřní normy oprávněni podepisovat správní rozhodnutí za ředitele Odboru azylové a migrační politiky PhDr. T. H.. V případě, že tomu tak není, doloží vyjádření jmenovaného, zda rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-5408/VL-10-P11-2001 ze dne 13. 11. 2003 bylo vydáno s jeho vědomím a je projevem vůle tohoto správního orgánu. Podle výsledku doplněného dokazování poté o věci znovu rozhodne. V novém rozhodnutí rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Vzhledem k ust. § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ve věci azylu a návrh na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 25. ledna 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu